

Швейцарсько-український проект

DESPRO

Підтримка децентралізації в Україні

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

skat Swiss Resource Centre and
Consultancies for Development

КООРДИНАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ДОНОРІВ ДЛЯ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Децентралізація

Київ, 2020 р.

Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні" DESPRO — проект міжнародної технічної допомоги, який працює в сфері реформування місцевого самоврядування (інший термін – «децентралізація») в Україні з 2007 року. Проект фінансується Швейцарською Конфедерацією через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва (SDC) та впроваджується Швейцарським Центром ресурсів та консультацій з питань розвитку (Skat).

1 Вступ

З 2014 р. під керівництвом Міністерства розвитку громад та територій України (Мінрегіон) в Україні здійснюється комплексна реформа місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на засадах децентралізації. У період між 2014 та 2017 роками міжнародна спільнота суттєво долучилася до підтримки впровадження реформи.

З метою забезпечення ефективності та синергії між планами Уряду щодо впровадження реформи та міжнародними проектами, на прохання Мінрегіону у 2017 році було створено Раду донорів з питань децентралізації в Україні. Створення Ради було спільною ініціативою Швейцарського бюро співробітництва в Україні та інших донорів, а ключовий проект Швейцарської агенції розвитку та співробітництва (SDC) в галузі

врядування надав технічну підтримку у створенні Ради та подальшого організаційного сприяння її діяльності через Секретаріат Ради донорів.

2 Процес

Рада донорів має на меті підтримувати реформу децентралізації в Україні та створена з метою забезпечення стратегічної координації між Урядом України, Мінрегіоном, іншими центральними органами виконавчої влади та донорами з метою кореляції донорської допомоги з пріоритетами реформи.

Матриця результатів впровадження децентралізації в Україні (CRF)¹, яка об'єднує урядові стратегії та заплановані результати реформи з цілями та планами проектів міжнародної технічної допомоги, виконує роль середньострокової рамки для координації. Переглядаючи щорічно прогрес відповідно до Матриці, Мінрегіон та його партнери визначають актуальні пріоритети у впровадженні реформи та ті напрямки, що отримують недостатньо донорської підтримки. В кінці 2018 року Міністерство запровадило електронну систему моніторингу, що базується на матриці CRF².

Робота Ради донорів ведеться на двох рівнях: стратегічному (де щоквартально відбувається координація та обговорення між головами донорських агенцій розвитку та Мінрегіоном) та технічному (де регулярно зустрічаються проекти міжнародної технічної допомоги, спеціалісти Мінрегіону, інші дотичні урядові

¹ https://donors.decentralization.gov.ua/uploads/admin/donors_senate/file_uk/files/58eb8e2c6783ec045d924a23/CRF_for_reporting_Minregion_ukr.pdf

² https://donors.decentralization.gov.ua/donors_reports/all

структури та місцеві експерти). Технічна робота заснована на системі тематичних Робочих груп (РГ), що працюють над ключовими аспектами реформи, а саме: адміністративно-територіальний устрій, фінансові та бюджетні питання, місцева демократія, регіональний та місцевий розвиток, публічні послуги, комунікація, та система навчання представників місцевого самоврядування. Організаційна підтримка забезпечується Секретаріатом Ради донорів. Секретаріат складається з 2 штатних одиниць із частковою зайнятістю, які фінансуються проектом DESPRO (один міжнародний та один національний експерт). До функцій Секретаріату належить: забезпечення зв'язку між стратегічним

та технічним рівнями (Радою та РГ), звітування та оновлення інформації щодо роботи РГ та Ради донорів (випуск дайджестів новин³); підтримка регулярного зв'язку з Міністерством, донорами і проектами; надання операційної допомоги на засіданнях РГ та оновлення інформації на сайті⁴; визначення питань, що потребують підтримки та координації. Кожна РГ має два координатори (один від Мінрегіону та один від міжнародних проектів), котрі відповідальні за наповнення по змісту та організаційну складову роботи їх РГ. Де це доцільно (особливо у групах, що займаються питаннями надання послуг населенню) РГ долучають представників інших профільних міністерств та державних структур.

3 Досягнення (2017–2020 роки)

Хоча інші міністерства в Україні тісно співпрацюють з донорами в рамках впровадження реформ у різних сферах, Мінрегіон наразі є єдиним міністерством з інституціалізованим та системним інструментом координування співпраці з донорами. Матриця результатів CRF⁵ стала ефективним інструментом для узгодження зусиль різних стейкхолдерів та для моніторингу прогресу у впровадженні реформи децентралізації. Електронна CRF система моніторингу гарантує ефективність відслідковування результатів та внесків різних міжнародних проектів, а також є інструментом підтримки їх прозорості та підзвітності.

Рада донорів доводить свою ефективність у сприянні міжміністерській координації у важливих галузях реформи децентралізації, які вимагають міжсекторального підходу.

Регулярні засідання робочих груп та Ради донорів також уможливили координацію, яка не обмежується виключно обміном інформацією, а сприяє синергії серед різних проектів МТД. Деякі РГ розробили продукти (методології, вказівки, інструментарій тощо), які дозволяють Мінрегіону надавати ефективні рекомендації та консультації громадам в процесі децентралізації; окрім того, вони зробили свій внесок у розробку і прийняття законодавчих змін та регулятивних актів. Платформа Ради донорів дозволяє міжнародній спільноті відстоювати спільну позицію

³ https://donors.decentralization.gov.ua/news_digests

⁴ https://donors.decentralization.gov.ua/donor_board

⁵ https://donors.decentralization.gov.ua/uploads/admin/donors_senate/file_uk/files/58eb8e2c6783ec045d924a23/CRF_for_reporting_Minregion_ukr.pdf

⁶ До складу Ради донорів входять: Великобританія, Данія, Естонія, Європейський Союз, Канада, Німеччина, ОБСЄ, ОЕСР, ООН, Польща, Рада Європи, США, Франція, Швейцарія, Швеція

щодо певних критично важливих аспектів впровадження реформи. Така координація дозволила ефективно провести ряд масштабних інформаційних кампаній, заходів та форумів на тему децентралізації, які були організовані спільними зусиллями та ресурсами партнерів.

Деякі факти про Раду донорів в цифрах:

- 15 країн та міжнародних організацій є членами Ради⁶
- 24 міжнародних проектів та програм є членами РГ Ради
- 12 профільних міністерств та державних структур беруть участь у роботі Ради
- Задіяно 4 Асоціації місцевого самоврядування

- 13 тематичних робочих груп, що працюють над різними тематичними напрямками реформи⁷

4 Засвоєні уроки

- Відданість керівництва Мінрегіону спільній справі та його внутрішній потенціал є ключовими в організації процесу координації та підтримки зв'язків з іншими профільними міністерствами та структурами.
- Матриця результатів впровадження децентралізації в Україні (CRF) заснована на цілях реформи та є інструментом моніторингу результатів та прогресу, прийняття рішень та співпраці серед стейкхолдерів. Чітке бачення, термінологія та стратегії децентралізації окремих галузей, а також фінансування для їх реалізації, є важливою передумовою становлення співпраці, орієнтованої на результат.
- Діяльність РГ значною мірою залежить від ініціативи Мінрегіону та координаторів груп та обсягу технічної допомоги та фінансування виділеного на дану галузь. Наприклад, Робоча група з питань комунальних послуг не є активною через те, що небагато донорів фінансують проекти, спрямовані на надання комунальних послуг.
- Важливо підтримувати та забезпечувати розвиток спроможності Міністерства для побудови власної системи як працювати з донорами та міжнародними проектами в питаннях моніторингу, оцінки та прийняття рішень. Це призведе до інституціоналізації Секретаріату Ради донорів до рівня підрозділу

Міністерства, який працює з міжнародними організаціями.

- Якість технічної допомоги (спроможність Секретаріату) є вкрай важливою для ефективного функціонування Ради донорів та подальшої розбудови Робочих груп.
- Здатність донорської спільноти реагувати на нові виклики та пріоритети децентралізації є вирішальною для забезпечення плавного впровадження реформи децентралізації у всіх галузях.
- Іноді виникає потреба у вищому рівні координації на рівні Кабінету Міністрів України для більш ефективного вирішення питань, що потребують міжміністерських рішень.

⁷ Ці 13 Робочих Груп включають наступні: з питань адміністративно-територіальної реформи та законодавчого забезпечення децентралізації; з питань місцевого самоврядування, фінанси та бюджетування; з питань місцевої демократії та розвитку форм прямої демократії; з питань регіонального та місцевого розвитку; з питань адміністративних послуг, з питань комунальних послуг, з питань гуманітарної політики; з питань освіти, з питань культури, молоді, спорту та туризму; з питань безпеки, з питань комунікацій, з питань управління професійним розвитком посадових осіб місцевого самоврядування; з питань гендерної рівності.

Джерела та ресурси

Сайт Ради Донорів https://donors.decentralization.gov.ua/donor_board

Матриця результатів впровадження децентралізації в Україні
https://donors.decentralization.gov.ua/uploads/admin/donors_senate/file_uk/files/58eb8e2c6783ec045d924a23/CRF_for_reporting_Minregion_ukr.pdf

Вісники новин https://donors.decentralization.gov.ua/news_digests

Положення про Раду донорів
https://donors.decentralization.gov.ua/uploads/admin/donors_senate/file_uk/files/58eb8e2c6783ec045d924a23/Final_TOR_DDB_Ukr.pdf

